

Deinze: Kippenstad wordt bezocht door Vos

HILDE REYNIERS

De Oost-Vlaamse stad Deinze vierde in 2022 de zestigste verjaardag en de 25ste editie van De stoet van Canteclaer, een folkloristische optocht die elke vijf jaar door de straten van de kippenstad Deinze trekt. Ook nu slaagde de stad erin vele partners samen te laten werken aan een mooi initiatief.

De Kwelm vzw, een lokale organisatie die zich voorstelt als productiehuis van professionele voorstellingen in de Oost-Vlaamse spreektaal, bracht in 2019 in het splinternieuwe Leietheater *Het gezin Van Paemel*. Na de pandemie speelde het gezelschap perfect in op het Canteclaerprogramma door een eigen, moderne versie te maken van *Reynaert de vos*. Van 9 september tot 2 oktober bracht het gezelschap, bestaande uit professionals en amateurs, maar liefst twaalf voorstellingen van VOS in een regie van niemand minder dan Dimitri Leue.

De promotiecampagne werd ingezet met een sterk logo en een straffe affiche die meteen voor sfeerschepping zorgden. Bezoekers konden vooraf sfeer opsnuiven via de productiewebsite en de Facebookpagina, die goed gestoffeerd werd met filmpjes van de regisseur en de hoofdrolspelers. Ook lovende commentaren van OPENDOEK en lokale radio- en televisiezenders spoorden aan om tijdig tickets te kopen. Het Reynaertgenootschap, hoe kan het anders, was in de ban.

VOS: door de ogen van een bezoeker

Bij aankomst in het Leietheater konden wachtenden in de foyer meteen ook de gedichten lezen die ter gelegenheid van het Canteclaejaar werden geschreven door stadsdichter Steven Van de Putte.

Uit de aankondiging bleek al dat het om een voorstelling in de Oost-Vlaamse spreektaal zou gaan. Dat was geen understatement. Bezoekers uit andere regio's zullen bovengemiddeld de oren hebben moeten spitsen. De acteurs uit Deinze en omstreken (de Leiestreek) brachten het stuk immers in hun eigen dialect, dat sterk aanleunt bij de spreektaal van het Meetjesland maar al wat verder verwijderd is van bijvoorbeeld de Wase dialecten en zeker van het Standaardnederlands. De reacties vanuit de zaal toonden duidelijk aan dat de toehoorders overwegend uit de regio kwamen. De grapjes werden goed gesmaakt en er werd heel wat afgelachen tijdens de voorstelling.

Bij het binnenkomen was de toon ook meteen gezet door de sobere inrichting van het decor. Zelden heb ik zo'n ingenieus ontwerp gezien. Het decor werd veelzijdig en polyvalent ingezet en met een minimum aan licht en geluid gebruikt. De opstelling bestond uit een dubbele trapconstructie op rollen met aan de achterzijde een gesimuleerd berkenbos. Door bij de wissel van scènes de trappen links- of rechtsom te draaien of van plaats te verwisselen kreeg elke acte zijn eigen unieke setting, die kleurrijk werd belicht. Het geheel mondde uit in een feeëriek slotopstelling met een uitgelichte vossensnuit. Klasse!

De voorstelling werd een bijzonder geanimeerd samenspel met dans en zang in een goede choreografie en met schitterend gespeelde scènes waar het plezier van de acteurs van afspatte. Doorheen het verhaal kreeg het publiek al dan niet subtiele knipoogjes mee naar het hedendaagse politieke en maatschappelijke landschap waarin de stijl en humor van de regisseur duidelijk herkenbaar waren.

Vanuit zijn eigen expertise ging woordkunstenaar en taalvirtuoos Dimitri Leue op zoek naar wat Reynaert in deze tijd zou kunnen betekenen. Hij liet Han Coucke, ook bekend als komisch talent Han Solo, los op de rol van Vos en vond in Jits Van Belle de perfecte actrice om Leeuwin te spelen. Liefhebbers uit de streek werden gecast als Wolf, Beer, Kat, Das, Kalf, Hazin, Ram, Luiaard, Hond en Moeder Leeuwin. Kip, Haan en Aap sloten de rij.

VOS volgt de verhaallijn van het 3469 verzen tellende Comburgse handschrift in grote lijnen maar maakt ook zijsprongetjes naar de actualiteit, het koningshuis en zelfs de Vlaamse Leeuw. De dieren hebben geen eigennaam en gaan door het leven als Vos, Leeuwin, Beer enz. Koning Nobel is niet te bespeuren en nieuwe personages zoals Kalf en Luiaard komen het dierenfolkje versterken. Kip, Haan en Aap krijgen een bijkomende invulling en spelen vaker en ook anders mee dan in het oorspronkelijke verhaal. Wolf is brutaal en bruto, Kat stottert, Kip is een gekweld wezen op zoek naar bevestiging, Ram spreekt in rijmen en Das

bedient zich van Engelstalige quotes. Leeuwin zwaait in haar gouden pakje de scepter over alle dieren, behalve over Moeder Leeuwin, die zich niets aan haar regerende dochter gelegen laat. En Vos, die is gruwelijk en gewelddadig. Doorheen het hele stuk transformeert hij en komt zijn bloeddorstige natuur meer en meer naar de voorgrond. Op het randje van verteerbaar.

Het spel werd gespeeld zonder maskers of gegrimmeerde dierenmaskers. De door de kostuumploeg uitgekozen kledij was hedendaags en zat de spelers als gegoten. De kledingkeuze gaf samen met de aangepaste kapsels gestalte en karakter aan elk personage. De choreografie en scenografie versterkten dit nog door specifieke dierlijke bewegingen en kenmerken regelmatig te laten terugkeren zoals de klanknaboetsingen van Aap, Haan en Kip, maar ook de zenuwtrekjes van Hazin en het kauwen van Kalf.

Samenvattend kan ik stellen dat het een meer dan geslaagde voorstelling was met interessante en spitsvondige maar ook grappige nieuwigheden die het klassieke Reynaertverhaal wat proberen open te trekken naar een hedendaags publiek. Voor mijzelf werd het geheel naar het einde toe iets te moraliserend. Dan vond ik de komische noten beter, zoals die waar Leeuwin zich aan het eind van het stuk afvraagt waarom ze de hele avond – op haar sportschoenen – heeft moeten doen alsof ze op hoge hakken liep. Ik vind dat deze bewerking door de uitweidingen met de nieuwe elementen net iets te lang is geworden, al begrijp ik ook wel dat extra's zoals bijvoorbeeld het rendez-vous tussen Vos en Kip of de medley van Vos er niet zonder meer tussen gegooid kunnen worden zonder de scènes enigszins uit te diepen of in een context te plaatsen. Het werd in elk geval een straffe en dynamische voorstelling met een indrukwekkende choreografie, een uitgekiend decor en een topcast die nog van zich zal laten horen.

<https://www.vosdeinze.be/>

<https://www.facebook.com/dekwelmvzw/>

www.vue.photo ©

Met dank aan Martine Van Autrijve.